

Evropska platforma za politiko o lesarstvu | Dokument politik 2024

LESNO KROŽNO BIOGOSPODARSTVO ZA TRAJNOSTNO EVROPO

ZELENO GRADBENIŠTVO IN INOVATIVNE LESNE
REŠITVE

O PLATFORMI

Evropska platforma za politiko o lesarstvu, WoodPoP, dejavno prispeva k oblikovanju okvira za trajnostne vrednostne verige na osnovi lesa in razvija rešitve, ukrepe in priporočila v zvezi s politiko o lesarstvu.

Z izmenjavo informacij med oblikovalci politik, gospodarstveniki in raziskovalci spodbuja inovacije in pomaga krepiti vlogo lesa pri blažitvi podnebnih sprememb in podpiranju čiste, pravične in konkurenčne preobrazbe Evrope.

27 držav, 45 deležnikov in področnih organizacij, 1 platforma, 250 strokovnjakov

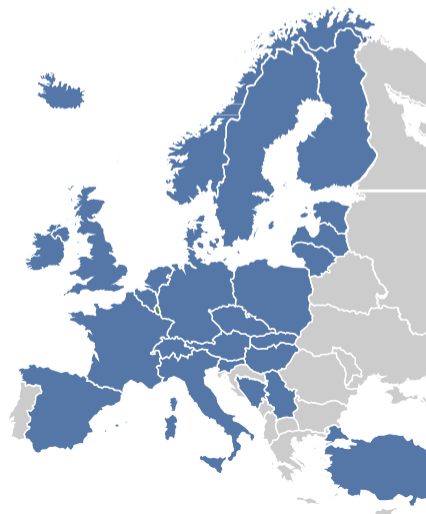

Več na woodpop.eu

WoodPoP združuje predstavnike javnih organov in subjektov iz sedemindvajsetih držav, vključno z dvema opazovalkama.

Britanska Kolumbija (opazovalka)

© Avtor naslovnice: Kurt Hoerbst/proHolz Avstrija

Ta publikacija temelji na "A Wood-based circular bioeconomy for a sustainable Europe. Green construction and innovative wood solutions", ki ga je novembra 2024 objavila Evropska platforma za politiko v lesarstvu (WoodPoP).

KAZALO

Utemeljitev	4
Opredelitev pojma	5
Evropski lesni sektor	6
Načela	8
Izzivi in priložnosti	9
Pridobivanje lesa in upravljanje oskrbovalne verige	10
Krožna uporaba	11
Predelava lesa in proizvodnja lesnih izdelkov	12
Gradbeništvo in stavbe	13
Razvijanje pametnih in novih načinov rabe lesa	15
Veščine in izobraževanje	16
Komuniciranje in ozaveščanje	17
Upravljanje: skladnost s predpisi, usklajenost in krožnost	19

UTEMELJITEV

Ta dokument politik prispeva k skupnemu razumevanju med javnimi in zasebnimi akterji v vrednostni verigi za krepitev lesnega krožnega biogospodarstva v Evropi s posebnim poudarkom na gradbeništvu.

Opredeljuje kritična področja ukrepanja in potrebne kratkoročne in dolgoročne strukturne okvirje ter primerne instrumente in vire za ta namen.

Ciljna skupina dokumenta je vseevropsko občinstvo na nacionalni in regionalni ravni, vključuje pa tudi globalne vidike, da lahko njegov vpliv seže onkraj evropskih mej. Dokument posebno pozornost namenja dialogu z oblikovalci politik in odločevalci Evropske unije, vendar upošteva tudi nacionalno, regionalno in območno raznolikost ter posebne potrebe po politikah na celi vseevropski celini za spodbujanje lesnega krožnega biogospodarstva.

Sodelovanje v platformi je prostovoljno in ne vsebuje finančnih ali pravnih obveznosti. Platforma je zavezana k podpiranju trajnostne politike o lesarstvu na vseevropski ravni.

© Einar Asleaksen/Oslo tre

OPREDELITEV POJMA

V tem dokumentu politik izraz trajnostna politika o lesarstvu pomeni naslednje:

Trajnostna politika o lesarstvu vključuje načela trajnostnega gospodarjenja z gozdovi (SFM) v lesno vrednostno verigo in zagotavlja celostni pristop od trajnostnega gospodarjenja z gozdovi do končnega izdelka, ter zadovoljuje tako trenutne kot bodoče potrebe.

Ta politika zajema okolju varne prakse, družbeno odgovornost in ekonomsko upravičenost skozi celoten proces proizvodnje, predelave in distribucije lesnih izdelkov in lesa.

Z upoštevanjem trajnostnega gospodarjenja z gozdovi in lesno vrednostno verigo si prizadeva ohranjati zdravje gozdov in biotsko pestrost, podpirati lokalno gospodarstvo ter spodbujati uporabo trajnostno pridobljenih lesnih izdelkov, ki prispevajo k odpornemu in okolju prijaznemu lesnemu krožnemu biogospodarstvu.

EVROPSKI LESNI SEKTOR

Lesni sektor zajema mobilizacijo in primarno predelavo lesa, stavbe in lesno gradbeništvo, stranske tokove proizvodnje ter vidike ponovne uporabe in recikliranja¹.

Lesni sektor je ključni akter v prehodu k inovativnejši, bolj vključujoči in trajnostni družbi, ki prispeva predvsem k razvoju podeželja in ustvarjanju delovnih mest na področjih primarnih in sekundarnih surovin ter prefabrikacije.

527 milijard evrov

neposredna bruto dodana vrednost

1.114 milijard evrov

skupna bruto dodana vrednost
(neposredna, posredna in
ustvarjena)

3,3 %

neposredni delež
skupnih gospodarskih
dejavnosti

7,1 %

skupni delež splošnih gospodarskih
dejavnosti

1 od 16 evrov

neposredno ali posredno ustvarita
gozdarska in lesna industrija

7,9 milijona

neposrednih delovnih mest

17,5 milijona

skupnih delovnih mest

1 od 16 delovnih mest

neposredno ali posredno ustvarita
gozdarska in lesna industrija

Vir: Econmove, *Economica* (2023) *Gospodarski vpliv gozdarske in lesne industrije v Evropi v okviru biogospodarstva* (The economic impact of the forestry and wood industry in Europe in terms of bioeconomy), Dunaj

¹ Opredelitev pojma vzeta iz projekta Wood Circus; www.woodcircus.eu

NAČELA

1. Trajnostne politike o lesarstvu izhajajo iz trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. Te politike so podlaga za oskrbo za materialno in energijsko rabo obnovljivega vira: lesa.
2. Namen trajnostnega gospodarjenja z gozdovi je zagotoviti, da od gozdov dobivamo blago in storitve, ki zadovoljujejo tako trenutne kot bodoče potrebe ter prispevajo k trajnostnemu in vključujočemu razvoju skupnosti.
3. Poleg proizvodov (tako lesnih kot nelesnih) trajnostno gospodarjeni gozdovi zagotavljajo pomembne ekosistemske storitve, kot so skladiščenje ogljika, ohranjanje biotske raznovrstnosti, rekreacija, dobro počutje, čiščenje zraka in varstvo voda.
4. Za zagotavljanje ravnovesja med ohranjanjem gozdov in pridobivanjem lesa moramo opredeliti različne gozdne ekosisteme v Evropi in upoštevati razlike v njihovih značilnostih, dinamiki in prispevke v boju proti podnebnim spremembam in izgubi biotske raznovrstnosti.
5. Les ima odločilno vlogo pri preobrazbi v ogljično nevtraln in krožno biogospodarstvo ter podnebju prijazno družbo.
6. Les in lesni izdelki so pomembni elementi za zdrave, prijetne in trajnostne bivanjske ter delovne prostore.
7. Les in lesni izdelki so za mnoge potrošnike trajnostna in estetska alternativa izdelkom iz fosilnih in neobnovljivih virov materialov.
8. Krožno razmišljanje, okolju prijazno oblikovanje (eko-dizajn) in delovanje na vseh stopnjah predelave in življenjske dobe, ki omogoča ponovno uporabo ustreznega sistema proizvodov in njegovih materialov, so nujni za učinkovito rabo lesa kot obnovljivega, vendar količinsko omejenega vira.
9. Ozelenitev urbanih območij z gozdovi in lesnimi stavbami lahko izboljša kakovost bivanja in prispeva k boljši kakovosti zraka, znižanju temperature in izboljšanju počutja.

IZZIVI IN PRILOŽNOSTI

1. Spodbujati moramo rabo lesa iz trajnostno gospodarjenih gozdov in lesne biomase iz drugih virov (npr. iz kmetijstva ali odpadkov) kot obnovljivih virov ter sistematično vključevati lesno vrednostno verigo v prehod na podnebno nevtralnno gospodarstvo in družbo.
2. Zanimanje in javni interes v zvezi s potencialom lesa, lesnih izdelkov in lesne vrednostne verige moramo v naslednjih letih še naprej krepiti.
3. Kot obnovljiv vir so les in lesni izdelki iz trajnostno gospodarjenih gozdov že sedaj razpoložljiva rešitev, ki pomagata blažiti podnebne spremembe z nadomeščanjem neobnovljivih in materialov iz fosilnih virov.
4. Lesni izdelki so vsestransko uporabni, skladiščijo ogljik v času svoje življenjske dobe in ponujajo dobro alternativo materialom, kot so beton, jeklo, plastika in sintetična vlakna.
5. Lesne stavbe skladiščijo ogljik skozi celoten življenjski cikel, lahko zmanjšajo rabo energije za hlajenje in ogrevanje ter pozitivno vplivajo na počutje in zdravje uporabnikov.
6. Les je primeren za gradnjo in obnovo majhnih in visokih stavb tako za zasebne kot javne namene in bi zato moral imeti odločilno vlogo v evropskem valu preнове.
7. Možnosti za digitalno revolucijo, avtomatizacijo, prefabrikacijo in uporabo umetne inteligence je nešteto.
8. Les spodbuja inovacije in je vsestransko uporaben. Njegov vpliv na zdravje in dobro počutje, njegove mehanske, kemijske, fizikalne in akustične lastnosti ter obdelavnost omogočajo številne nove rešitve.
9. Les ponuja številne priložnosti za krožno biogospodarstvo. Ker je obnovljiv, vendar količinsko omejen vir, je bistvena njegova učinkovita uporaba .
Z uporabo načela kaskadnosti, kadar je to primerno, lahko dosežemo učinkovito rabo virov in zmanjšamo količino odpadkov.
10. Lesni sektor omogoča zelena delovna mesta, boljše dohodke in lokalni razvoj na urbanih in podeželskih območjih.
11. Kljub neverjetni trajnostnosti in ekonomski koristnosti lesnih izdelkov je njihova prisotnost na trgu še vedno omejena. Lesne gradnje imajo v Evropi samo 2–3 % tržni delež.
12. Za spodbujanje trajnostnih praks in sprostitev vsega potenciala lesnih izdelkov na trgu nujno potrebujemo posege ciljno usmerjenih politik.

PRIDOBIVANJE LESA IN UPRAVLJANJE OSKRBOVALNE VERIGE

Za trajnostno pridobivanje lesa in spodbujanje preglednosti in sledljivosti v oskrbovalni verigi lesa pozivamo vse ustrezne javne in zasebne akterje, naj:

- a. Okrepijo trajnostno gospodarjenje z gozdovi vključno s pogozdovanjem, prilagajanjem na podnebne spremembe, ohranjanjem biotske raznovrstnosti in krepitvijo odpornosti ekosistemov.
- b. Zagotovijo razpoložljivost virov lesa za vse lesne panoge, med drugim tiste, ki proizvajajo lesne izdelke z dolgotrajnim ciklom ogljika, za nadomeščanje izdelkov iz neobnovljivih in materialov iz fosilnih virov.
- c. Povečajo družbeno sprejemljivost mobilizacije lesa kot sestavnega dela večnamenskega trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.
- d. Zagotovijo spodbude (vendar preprečijo izkrivljanje trga) in drugi javni ter zasebni kapital ter spodbudna priznanja podjetjem za krepitev odgovornih praks pridobivanja lesa.
- e. Poenotijo in poenostavijo medsebojno odvisnost različnih predpisov o mobilizaciji lesa in trgovanju z njim (uredba EUDR, ameriški Lacey Act, japonski zakon o čistem lesu, direktiva RED III ipd.) ter znatno zmanjšajo birokracijo obstoječih regulativnih okvirov.
- f. Gojijo celosten pristop k vrednostni verigi s povezovanjem in podpiranjem lastnikov v industriji in gozdarstvu pri digitalizaciji njihovega poslovanja, vključno z morebitno uporabo novih tehnologij.
- g. Povečajo vlogo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) ter digitalizacije v gozdarstvu z vpeljevanjem naprednih tehnologij, kot so umetna inteligenca (UI), internet stvari (IoT), veriženje podatkovnih blokov in podatkovna analitika, za izboljšanje sledljivosti, optimizacijo upravljanja virov in izboljšanje učinkovitosti v celotni oskrbovalni verigi.
- h. Uporabljajo in izboljšajo primerna orodja za sledljivost in preglednost lesnih materialov za zagotavljanje zanesljivih informacij o razpoložljivih virih in hkrati vlagajo v raziskave in razvoj v celotni vrednostni verigi.
- i. Zagotovijo usposabljanje za podjetja v celotni oskrbovalni verigi, vključno z gozdnimi delavci, predelovalci in trgovci na debelo in drobno, o najboljših praksah sledljivosti.
- j. Za povečanje vključenosti in pravičnosti v oskrbovalni verigi podpirajo male proizvajalce in dobavitelje, med drugim s pobudami za krepitev zmogljivosti, da bodo lahko izpolnjevali zahteve predpisov in certificiranja.

Za izboljšanje učinkovite rabe virov in krožnosti pozivamo vse ustrezne javne in zasebne akterje, naj:

- a. Ustvarijo okolje, ki podpira krožno razmišljanje, okolju prijazno oblikovanje (eko-dizajn) in delovanje na vseh stopnjah predelave in življenjske dobe ter omogoča ponovno uporabo in recikliranje ustreznega sistema proizvodov in njegovih materialov.
- b. Zagotovijo ugodne razmere za ponovno uporabo in recikliranje lesa na način, da čim bolj ohranja vrednost in najbolj podaljša njegov življenjski cikel. Sekundarni les bi morali uporabiti v izdelkih, ki sledijo načelu kaskadnosti, za doseganje največje dodane vrednosti in dolgotrajnega skladiščenja ogljika.
- c. Podpirajo razvoj infrastrukture za zbiranje, razvrščanje in predelavo lesnih ostankov in odpadnega lesa ter spodbujajo razvoj trgov za reciklirane in ponovno uporabljene lesne izdelke.
- d. Si prizadevajo za minimalne enotne zahteve na področju ravnanja z lesnimi odpadki, vključno z jasno in enotno opredelitvijo nevarnih odpadkov (za preprečevanje nepotrebne nastajanja lesnih odpadkov), optimizacijo stopenj recikliranja in ponovne uporabe ter trajnostno pridobivanje energije iz odpadkov.
- e. Upoštevajo vlogo lesne biomase kot trajnostnega in obnovljivega vira energije, ko je to izvedljivo in mogoče, npr. na regionalni in lokalni ravni ali kot del kritične infrastrukture.
- f. Spodbujajo sekvenčno rabo biomase kot materiala, kar povečuje ekonomske, okoljske in družbene koristi, končna raba pa je vir energije.
- g. Vključijo uporabo lesnih izdelkov po izteku njihove življenjske dobe v celotno vrednostno verigo in spodbujajo eko-dizajn stavb za demontažo, da omogočijo razstavljanje in ponovno pridobivanje gradbenih elementov za njihovo ponovno uporabo ali recikliranje.
- h. Gojijo nove krožne poslovne strategije ter razvijajo inovativne tehnologije in metode za učinkovito in, ko je to izvedljivo, kaskadno uporabo² lesa ter spodbujajo okolju prijazne prakse.

² Definicija kaskadne uporabe: kjer primerno, najprej zagotoviti rabo lesa za izdelke z dolgo življenjsko dobo in višjo dodano vrednostjo, nato njihovo ponovno uporabo in recikliranje pred koncem življenjske dobe.

3

PREDELAVA LESA IN PROIZVODNJA LESENIH IZDELKOV

Za spodbujanje dodane vrednosti in učinkovite rabe virov v evropski predelovalni in proizvodni industriji pozivamo vse ustrezne javne in zasebne akterje, naj:

- a. Spodbujajo naložbe v posodobitve, povečanje učinkovitosti in produktivnosti ter boljše upravljanje virov, vključno z novimi vrednostnimi verigami.
- b. Podpirajo ukrepe za povečanje krožnosti, izboljšanje soproizvodnje in soustvarjanja ter ustvarjanje izdelkov z višjo dodano vrednostjo v celotni vrednostni verigi za podjetja vseh velikosti s pomočjo inovacij in novih poslovnih modelov.
- c. Pospešijo prefabrikacijo gradbenih izdelkov za zmanjšanje gradbenih del na kraju samem in povečanje prefabrikacije.
- d. Podpirajo okvire za povečanje zmognosti proizvajalcev, da vključijo sekundarne materiale v ponovno predelavo in proizvodnjo, za krepitev krožnosti in zajema iz industrije.
- e. Podpirajo prizadevanja podjetij za zmanjšanje njihovih emisij iz obratovanja.

Positiven ogljični odtis je nasprotje ogljičnega odtisa in meri dejanja, ki pozitivno vplivajo na podnebje. Če je pozitiven ogljični odtis enak ogljičnemu odtisu, je dosežena ogljična nevtralnost; če ga preseže, je dosežen pozitiven vpliv na podnebje.

Za spodbujanje rabe lesa kot trajnostnega gradbenega materiala pozivamo vse ustrezne javne in zasebne akterje, naj:

- a. Prispevajo k novemu evropskemu okviru za rabo lesa pri množični gradnji ter k vrhunskim inženirskim in arhitekturnim rešitvam.
- b. Razvijajo, izboljšajo, uskladijo in poenostavijo predpise in standarde v zvezi z lesnimi gradnjami po državah, pri čemer podpirajo smotrno in učinkovito delovanje vseevropskega trga in se pri tem opirajo na skupni trg EU z skupnimi pravili in dvostranskimi sporazumi s tretjimi državami, kot je Evropski gospodarski prostor.
- c. Sproti preverjajo in odpravljajo ovire za lesne gradnje, na primer glede dovoljene višine in površine, v vseh nacionalnih gradbenih predpisih in standardih, pri čemer vključujejo rezultate znanstvenih raziskav, spoznanja in praktične izkušnje zgodnjih posvojiteljev in naprednih držav ter regij za odpravo ovir v lesnem gradbeništvu, vključno z dejavnostmi obnove.
- d. Uvedejo in sprejmejo vseevropske, nacionalne, regionalne in lokalne programe/pobude za lesne gradnje.
- e. Odredijo usklajeno poročanje o emisijah za novogradnje in večje prenovе ter uvedejo maksimalne mejne vrednosti za emisije ogljika v celotni življenjski dobi/vsebovane emisije (ki naj se postopoma znižujejo) v skladu z znanstveno podprtimi ogljičnimi proračuni.
- f. Uporabljajo znanstveno podprta računska pravila analize življenjskega cikla (LCA), ki ustrezno odražajo in kvantificirajo podnebne koristi lesa v zvezi z dolgoročnim skladiščenjem biogenega ogljika, pri okoljskem odtisu proizvodov (PEF) in okoljskih deklaracijah za proizvod (EPD). LCA naj bo harmonizirana s standardom evropske/mednarodne standardizacijske organizacije, MSP-jem pa se naj zagotovi finančna in tehnična pomoč.
- g. Uveljavijo uredbo o ogljičnem odtisu in omogočijo ter spodbujajo okoljsko in ekonomsko vrednotenje dolgoročnih ciklov ogljika v in na stavbah, pri novogradnjah in obnovah.
- h. Spodbujajo modularne in industrializirane rešitve za gradnjo in prenovu stavb.
- i. Izkoristijo politike javnih naročil za spodbujanje okolju prijazne gradnje, na primer z dajanjem prednosti uporabi lesnih materialov, novih konceptov, montažnih gradbenih elementov in drugih lesnih izdelkov.
- j. S programi usposabljanja in drugimi podpornimi shemami spodbujajo sprejemanje inovativnih tehnik lesne gradnje med gradbeniki, arhitekti, inženirji in delavci.
- k. Dopolnjujejo ta prizadevanja s smernicami za različne skupine uporabnikov, od dobaviteljev do končnih uporabnikov, na lokalni, nacionalni, evropski in svetovni ravni.
- l. Razvijejo upravljanje tveganj za zgradbe skozi njihov življenjski cikel.

Razogljičenje gradbenega sektorja bo zahtevalo splošen prehod z gradbenih tehnologij z visoko stopnjo ogljika na tehnologije z nizko stopnjo ogljika.

Lesni izdelki omogočajo naslednje tehnološke premike:

Masivni tramovi in križno lepjen les (CLT) ponujajo lahko, trajnostno alternativo tradicionalnemu betonu in zmanjšujejo emisije ogljika pri gradbenih temeljih in strukturnih elementih.

Lamelirani lepjeni les (glulam), lamelirani lepjeni furnir (LVL) in inženirski lesni proizvodi so trdna in trpežna izbira, ki lahko nadomesti jeklo in tako zmanjša splošni ogljični odtis.

Lesena skeletna gradnja ponuja učinkovit nizkoogljični nadomestek za tradicionalne zidake, kar poenostavi montažo in zmanjša maso materiala.

Naravni izolacijski materiali so odlična alternativa stekleni volni, kameni volni, ekspanziranemu polistirenu (EPS) in poliuretanu.

Prožne in toge mehke plošče znatno zmanjšajo ogljični odtis in preprečujejo zadrževanje vlage.

Energija iz biomase lahko nadomesti fosilna goriva pri ogrevanju in pridobivanju energije, s čimer lesne odpadke in stranske proizvode izkoristimo za bolj trajnosten vir energije.

RAZVIJANJE PAMETNIH IN NOVIH NAČINOV RABE LESA

Za podpiranje inovacij, raziskav in razvoja ter znatno širitev nabora inovativnih lesarskih rešitev pozivamo vse ustrezne javne in zasebne akterje, naj:

- a. Spodbujajo in podpirajo vseevropske in nadnacionalne programe za pospeševanje inovacij, raziskav in razvoja, vključno s shemami nepovratnih sredstev in priložnostmi financiranja.
- b. Podpirajo zaveze dolgoročnega in/ali formalnega sodelovanja, zlasti javno-zasebna partnerstva, in druge oblike, kot so inovacijska vozlišča, grozdi, platforme za prenos, mreže in izkustvene skupnosti.
- c. Ustvarijo razmere za spodbujanje novih načinov rabe lesa in celuloze, vključno s predelavo lesnih ostankov in odpadnega lesa, ter za ponovno uporabo in recikliranje, za nadomeščanje neobnovljivih materialov.
- d. Podpirajo komercializacijo, tržno uveljavljanje, prenos znanja in zagon podjetij za nove in inovativne načine uporabe, med drugim z izboljšanjem predpisov in postopkov izdaje dovoljenj.
- e. Podpirajo in spodbujajo raziskave o obnovljivih in naravnih gradbenih materialih, ki se osredotočajo na ključna vprašanja prihodnosti, kot so les listavcev, manj uporabljane in nove drevesne vrste ter vse možnosti njihove uporabe.
- f. Izpostavijo les in lesene izdelke kot pomembne elemente za zdrave ter trajnostne bivanjske in delovne prostore, vključno z zdravstvom in centri dobrega počutja.
- g. Upoštevajo in vključijo vidik končnega uporabnika ter družbeni vidik (v skladu z načeli Novega evropskega Bauhauasa) v raziskave in razvoj.
- h. Spodbujajo učinkovito rabo lesa s pomočjo digitalizacije (umetne inteligence), pri čemer izboljšujejo tehnologije, kot so internet stvari in podatkovna analitika, za optimizacijo upravljanja z viri in krepitev trajnosti v proizvodnji in potrošnji lesa.
- i. Spodbujajo finančni sektor k naložbam v inovativne lesarske rešitve, pri čemer zagotovijo potrebno financiranje in podporo za zagonska podjetja in projekte, ki se osredotočajo na trajnostne prakse in načela krožnega gospodarstva.

Za zagotavljanje potrebnih strokovnih znanj in veščin v lesni vrednostni verigi pozivamo vse ustrezne javne in zasebne akterje, naj:

- a. Spodbujajo napredne, sodobne in interdisciplinarne predmete v izobraževanju in poklicnem usposabljanju.
- b. Zagotovijo dovolj izobraževalnih programov in dobro opremljene izobraževalne ustanove na vseh ravneh ter spodbujajo vpis v te programe od prve do tretje stopnje.
- c. Sofinancirajo sodobno pedagoško raziskovalno opremo za izvajanje praktičnega usposabljanja v šolah in podjetjih v okviru izobraževalnih partnerstev.
- d. Podpirajo uvedbo predmetov (obveznih ali izbirnih), ki spodbujajo pridobivanje lesarskih veščin v drugih izobraževalnih in študijskih programih.
- e. Spodbujajo vzajemno priznavanje diplom in usposabljanj v vseh državah na vseevropski (in globalni) ravni ter razvoj ponudbe tečajev usposabljanja, kot so mikrodokazila, v okviru izpopolnjevanja in preusposabljanja zaposlenih v lesni industriji z različnimi profili in ozadji.
- f. Podpirajo ustvarjanje delovnih mest v lesnih industrijah in v celotnih vrednostnih verigah s prilagojenimi, vključujočimi izobraževalnimi programi, ki posebej spodbujajo udeležbo žensk, zapolnjujejo vrzeli v veščinah in zajemajo različne starostne profile.
- g. Izkoristijo zbiranje podatkov o znanjih in spretnostih za sistematično ugotavljanje vrzeli in nastajajočih potreb, s čimer omogočajo razvoj odzivnih učnih načrtov in programov usposabljanja v skladu s spreminjajočimi se zahtevami trga in tehnološkimi napredki.
- h. Spodbujajo odprte tečaje in spletne učne platforme za povečanje dostopnosti, s čimer začetnikom omogočijo enostavno usvajanje temeljnih veščin.
- i. Podpirajo izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje tehničnega in operativnega osebja v lesarstvu in zlasti v drugih ustreznih sektorjih ter splošni družbi s pomočjo sodelovanja, na primer v Akademiji Novega evropskega Bauhauusa.

7

KOMUNICIRANJE IN OZAVEŠČANJE

Za vključevanje družbe, lokalnih skupnosti in ustreznih akterjev pozivamo vse ustrezne javne in zasebne akterje, naj:

- a. Izpostavijo prispevek trajnostno gospodarjenih gozdov in lesnih izdelkov v boju proti podnebnim spremembam in k povečanju priložnosti znotraj krožnega biogospodarstva.
- b. Pošljejo jasno sporočilo, da so gozdovi zaradi trajnostnega gospodarjenja podnebno odporni, hkrati pa zagotavljajo les za nadomeščanje materialov iz fosilnih virov.
- c. Spodbudijo potrošnike, arhitekte, odločevalce in podjetja, da prispevajo k zeleni in digitalni preobrazbi grajenega okolja z uporabo trajnostno pridobljenih lesnih izdelkov.
- d. Na podlagi najnovejših znanstvenih izsledkov v kampanjah ozaveščanja javnosti promovirajo pomen rabe lesa.
- e. Ocenijo potrebo po zadostnih zmogljivostih in virih, ki so potrebni za spoštovanje predpisov in učinkovito izvajanje obstoječih strategij in programov.
- f. S pridihom nujnosti pozovejo vlade, regije, skupnosti, občine in druge zadevne subjekte, da sprejmejo in prednostno upoštevajo številne koristi lesa v svojih prizadevanjih pri načrtovanju in trajnostnem razvoju ter pri javnih gradbenih projektih in naročanju.

© José Balaños/IUFRO

8

UPRAVLJANJE: SKLADNOST S PREDPISI, USKLAJENOST IN KROŽNOST

Za podpiranje skladnega in učinkovitega razvoja politik o lesarstvu pozivamo vse ustrezne javne in zasebne akterje, naj:

- a. Oblikujejo politične, pravne, finančne, strukturne in družbenoekonomske okvire, ki bodo omogočali trajnostne povezane lesne vrednostne verige .
- b. Spodbujajo in krepijo vseevropske, nacionalne in regionalne lesarske programe in pobude, pri čemer vključujejo najboljše prakse iz evropskih in nacionalnih lesarskih pobud in ukrepov, s čimer podpirajo prehod v krožno biogospodarstvo.
- c. Razvijajo in prilagajajo predpise, norme in standardizacijo za podpiranje rabe lesa in lesenih izdelkov.
- d. Pri javnem naročanju na nacionalni ravni naj upoštevajo ambiciozne kvote za lesno gradnjo.
- e. Spodbujajo sodelovanje med javnimi in zasebnimi partnerji kot pospeševalec prehoda na krožno biogospodarstvo na osnovi lesa.
- f. Evropskim proizvajalcem lesnih izdelkov odpravijo tržne in tehnične ovire pri trgovanju in olajšajo sprejemanje ter priznavanje mednarodnih, evropskih in nacionalnih standardov, pri tem pa se izognejo morebitnim nehotenim negativnim posledicam (npr. otekanje prihodkov).
- g. Podpirajo financiranje z delitvijo tveganj in skupne naložbe v lesnem in gradbenem sektorju.
- h. Spodbujajo smiselno vključenost in participatorne procese za posvetovanje z deležniki pri oblikovanju politik o gozdarstvu in lesarstvu.
- i. Zagotovijo ustrezne, strnjene informacije in podatke na vseevropski ravni za rabo lesa v gradbeništvu in drugih ustreznih sektorjih.
- j. Povečajo prispevek lesnega sektorja za blažitev podnebnih sprememb in podpiranje čiste, pravične in konkurenčne preobrazbe Evrope.

KONTAKT

Evropska platforma za politiko o lesarstvu (WoodPoP)

Sekretariat WoodPoP gosti Mednarodna zveza gozdarskih raziskovalnih organizacij (IUFRO)

 Marxergasse 2
1030 Dunaj

 contact@woodpop.eu

 woodpop.eu

Forest Fund Republic of Austria

An initiative by the Federal Ministry
of Agriculture, Forestry, Regions
and Water Management

Sekretariat Evropske platforme za politiko o lesarstvu financira avstrijski gozdni sklad s podporo Zveznega ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo, regije in upravljanje voda (BML).

Ta prevod iz angleščine v slovenščino je v soglasju z Evropsko platformo za politiko o lesarstvu (WoodPoP) izvedel Sektor za prevajanje, Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.